

ADAM, EVA OCH ORMEN

■ Tidsram: 20-25 minuter

Matt 4:1-11

Jesus frestas

Nedan har vi valt att utgå från dagens första läsning, som handlar om Adam, Eva och ormen. Om du hellre vill utgå från dagens evangelium, finns ett förslag till utformning av detta på hemsidan, se 1:a söndagen i Fastan, "Jesus frestas". Den pedagogiska utformningen fungerar även om texten där utgår från Lukas evangelium.

1 Mos 2:7-9, 3:1-7

Människan i Edens trädgård

Då formade Herren Gud människan av jord från marken och blåste in liv genom hennes näsborrar, så att hon blev en levande varelse. Och Herren Gud planterade en trädgård österut, i Eden, och satte där människan som han hade format. Herren Gud lät alla slags träd växa upp ur marken, sådana som var ljuvliga att se på och goda att äta av. Mitt i trädgården stod livets träd och trädet som ger kunskap om gott och ont.

Människans olydnad

Ormen var listigast av alla vilda djur som Herren Gud hade gjort. Den frågade kvinnan: "Har Gud verkligen sagt att ni inte får äta av något träd i trädgården?"

Kvinnan svarade: "Vi får äta frukt från träden, men om frukten från trädet mitt i trädgården har Gud sagt: Ät den inte och rör den inte! Gör ni det kommer ni att dö."

Ormen sade: "Ni kommer visst inte att dö. Men Gud vet att den dag ni äter av frukten öppnas era ögon, och ni blir som gudar med kunskap om gott och ont."

Kvinnan såg att trädet var gott att äta av: det var en fröjd för ögat och ett härligt träd, eftersom det skänkte vishet. Och hon tog av frukten och åt. Hon gav också till sin man, som var med henne, och han åt. Då öppnades deras ögon, och de såg att de var nakna. Och de fäste ihop fikonlöv och band dem kring höfterna..

■ Övriga läsningar: Rom 5:12-19, eller Rom 5:12,17-19

■ Bakgrund

Författaren till Bibelns äldsta skapelseberättelse som handlar om Edens lustgård beskriver för oss en paradisisk trädgård, en oas med ädelstenar, guld och ett överflöd av fruktbärande träd och livgivande vatten. Här får vi också veta att man och kvinna skapats i jämställdhet och ömsesidig respekt. Det råder ett harmoniskt förhållande mellan mannen och kvinnan och mellan människor, djur och natur. Människan ska bruka jorden och har ett ansvar för djuren som hon namngivit.

Även till sin skapare har hon en ostörd relation. Mitt i trädgården står ändå detta träd (eller är det två träd?) som kallas livets träd och trädet som ger kunskap om gott och ont och om vilket Gud säger att man inte får äta av det. Härigenom har det mitt i trädgården satts en gräns för vad människan får göra. Denna gräns återspeglar något av tillvarons egen beskaffenhet. Livet är oss givet till skänks, men vi kan inte förfoga över det som vi vill, det finns gränser vi inte får överskrida, särskilt i vår relation till andra. Om jag ljuger, om jag stjälar eller gör ont mot andra, så förstör jag något av den grundtillit som finns, då skadas det liv som blivit mig givet. I sin berättelse med ormen skildrar författaren på ett skickligt sätt hur kvinnan både lockas och luras av ormen och hur hon i sin tur ger den förbjudna frukten till Adam. Nu bryts något av den oskyldiga förtrollningen de levde under. De blir varse sin nakenhet, sin otillräcklighet. Den tillit som fanns mellan Gud och människan är bruten.

■ Ta med

En duk (gärna i den liturgiska färgen violett), ett ljus (ert "Kristusljus") ett krucifix, en staty/ikon/bild på Kristus. Bibel, ev barnbibel. Ev: korg med hjärtan. Skriv ut och kopiera bilden som hör till dagens evangelium som barnen kan färglägga (finns i slutet av detta dokument). För att bygga upp Edens lustgård, ta med en grön duk, kottar, grenar, gärna djur och figurer (t ex av modellera) som kan illustrera trädgården. Ta med exempelvis ett askfat med papper och tändstickor, så att du kan bränna papper till aska.

■ VÄLKOMNA!

Se till att alla barn känner sig välkomna och sedda. Om det är möjligt hälsa personligt på varje barn redan i dörren (kanske kan ni vara flera ledare som hjälper till med det?).

Uppmärksamma särskilt de barn som är nya och se till att alla får lära sig deras namn.

Samla alla barn i en cirkel på golvet.

- Välkomna alla barn, roligt att se er här!
 - La ni märke till vilken färg prästen hade på sin mässhake idag? (grönt)
 - Varför är den inte grön? Just det, nu har vi börjat en ny tid i kyrkoåret, det är fastetid nu.. (Visa gärna KPN:s kyrkoårsaffisch. [Här kan du beställa den.](#))
- I onsdags var askonsdag, man fick aska i pannan och då började fastetiden som varar ända till påsk.

- Har någon haft födelsedag, eller kommer ha födelsedag snart?

Bjud in barnet att komma fram till mitten och säg:

- Grattis! Födelsedagen påminner oss om att Gud skapar var och en av oss för att han älskar oss, vi sjunger denna sång tillsammans för att komma ihåg det:

När Gud sade ordet som skapade dig

Hjälp barnet att tända ljuset.

- Varför tänder vi ljuset? Just det, Jesus, du är alltid med oss, men när vi tänder ljuset, då kan komma vi ihåg det Jesus sa: Där två eller tre är samlade i mitt namn, är jag mitt ibland dem.

- Vi gör korstecknet ihop: I Faderns och Sonens och den helige Andes namn.

Om barnen är under 5 år kan du bjuda in dem till att lyfta ikonerna av Jesus, titta på den och säga: – Hej Jesus, jag är, jag vill vara din vän.

■ SÅNG

Vi sjunger psalm 176 ur Cecilia med rörelser: *Du är hemliga vännen min*

*Du är hemliga vännen min,
du har hittat mig jag är din.
Jag vill gå med överallt där du går,
stå vid din sida och dig förstå.
Jesus jag är din.*

TEXT: ANDERS PILTZ

■ VÅRT FINA HJÄRTA

Här presenteras ett förslag på hur denna lilla andakt kan utformas (se kommentar i inledningen). Den får anpassas till gruppen och till situationen!

- Nu ska ni få se vad jag har – titta, vad är det? (*Håller upp ett litet tyghjärta*)
- Nu ska ni få var sitt hjärta av mig att hålla i. (*Dela ut till var och en*)
- Hur känns det? (*Låt barnen komma med förslag*)
- Ja, det känns gott att ha ett sådant här litet hjärta i handen, lent och mjukt. Precis så lent och mjukt tycker jag att det känns inuti när man tycker riktigt mycket om någon. Eller när jag vet att någon tycker om mig. (*Invänta respons, kanske barnen vill nämna någon de tycker om t ex*)

- När jag tänker på hur mycket Jesus älskar mig, då känns det också gott (mjukt/lent) inuti.
- Då vill jag ge något tillbaka till Jesus. Jag tänker att vi alla kan ge Jesus våra hjärtan.
- Titta på hur jag gör, så kan ni göra likadant.

Kateketen ställer sig på knä framför bilden av Jesus och lägger lugnt och stilla sitt hjärta i korgen. Hjälp barnen att ett i taget, i lugn och ro göra likadant. Det får dock aldrig bli ett tvång. Om ett barn inte vill ge ifrån sig hjärtat kan man säga:

- Då får det hjärtat ligga och ha det skönt i din hand idag. Kanske du kan ge det till Jesus nästa gång?

När alla satt sig säger kateketen:

- Nu knäpper vi händerna och ber: Tack Jesus, att du har oss kär.

■ INTRODUKTION

Ta fram askfatet och gör en liten boll av en bit papper som du låter brinna och bli till aska. (OBS! det kan vara bra att ha övat lite hemma, så att du har koll på hur stor flammen blir. Tänk också på att det finns brandlarm). Låt askfatet gå runt bland barnen så att de kan få känna och lukta (kanske bra att ha med en trasa/pappersnäsduk ifall de blir smutsiga om händerna!). Förklara att alla som kommer till mässan på askonsdagen får aska i pannan med orden: Av jord är du tagen, jord är du och jord ska du åter bli. Prästen kan också säga orden: Omvänd dig, och tro evangelium.

- Vad kan askan påminna oss om? (att det finns saker som multnar, tänk på höstlöv... att det finns död)
- Under fastetiden som börjat nu förbereder vi oss på påsken genom att särskilt göra det goda och undvika det som är ont.

Idag läser vi ur den första läsningen om Adam och Eva i Edens lustgård.

Istället för *Halleluja* kan man sjunga sången [*Gud, du är här*](#)

Läsning ur första Moseboken.

Efter läsningen kan man säga: Så lyder Herrens ord.

Barnen svarar: Gud, vi tackar dig.

Återberätta bibeltexten samtidigt som du bygger upp Edens lustgård i er mitt:

Idag ska vi höra berättelsen om hur det gick till när Gud skapade jorden!

Lägg fram en brun duk. Låtsas forma duken till en figur som du sedan blåser på.

- Från början fanns bara brun, lerig jord. Då formade Gud en bit av jorden som en människa och blåste in livsande i honom och så blev den första människan till.

Ställ en lerfigur på duken.

- Nu planterade Gud en fin trädgård för att människan inte skulle sakna något.

Lägg fram blå dukar (vatten) djurfigurer, kottar, ädelstenar och ev frukter, se bild här intill.

- Människan hade allt i denna Edens trädgård: vatten, härliga växter, frukter att äta av, ädelstenar. Även djur som sällskap.

Ställ fram en liten vas med två små grenar som får symbolisera de två träden.

- Gud sa: här är livets träd och trädet som ger kunskap om ont och gott. Du får äta av alla träd men inte av trädet som ger kunskap om gott och ont. Om du gör det, dör du.

Förbered så att du kan ta fram en figur till, Eva.

- Gud såg att människan var ganska ensam, trots alla fina djur. Han lät människan somna in, och tog en del av hans sida för att skapa en till människa. Nu var de två, de heter Adam och Eva och de var mycket lyckliga!

Ta fram ormen.

- Nu kom ormen fram till Eva och sa: har Gud sagt att ni inte får äta från något träd i denna fina trädgård?
- Jo, vi får äta från alla träd, men inte frukten av de träd som står här i mitten. För då kan vi dö, svarade Eva.
- Inte ska ni dö, det är ingen fara. Men om ni äter frukten av det trädet, då kan ni bli som gudar!
- Eva tyckte att frukten från just det trädet såg väldigt gott ut och hon tog av frukten och åt. Hon gav också till Adam som också åt.

Ta fram en frukt som du låter figurerna låtsasäta.

- Då öppnades deras ögon, de såg att de var nakna, och då skämdes de, så de gick och gömde sig. De tog några fikonlöv och band dem runt höfterna. Till slut kunde de inte vara kvar i den fina trädgården som Gud skapat åt dem.

Samtala med barnen.

- Vad hade Gud givit till människorna? (en stor fin trädgård, där inget saknades).
- Kunde man göra allt som man ville i den trädgården? (nej, det fanns gränser, man fick inte äta frukten av trädet som gav kunskap om gott och ont).
- Vad tänkte ni när ni såg ormen? (lyssna på deras fria svar)
- Ville ormen något gott? (nej, han vill lura Eva)
- Lyssnade Eva på ormen? (lyssna)
- Kan det hända att vi också lyssnar på någon som inte vill det som är bra? (lyssna)
- Adam och Eva hade inte lyssnat på Gud, de kunde inte vara kvar i den fina trädgården, i Edens lustgård. Men Gud har inte övergivit dem, han har skickat sin son Jesus Kristus till oss, som har givit oss ett hopp om att vi kan få komma tillbaka till detta fina paradiset, som finns i himmelen, den dagen vi dör.

■ SÅNG

Förslag på lämpliga sånger med länkar till KPNs youtubekanal kan du hitta här:

<https://kpn.se/resurser/sjung-med-barnen>

Övriga sånger som passar till dagens tema:

- [*Han gick den svåra vägen*](#) (Cecilia 281)
- [*Dona nobis pacem*](#) (Cecilia 477a)
- [*Jesus från Nasaret går här fram*](#) (Cecilia 61)

■ EXTRA AKTIVITETER

- Färglägg de bilder som finns i slutet av detta dokument.

■ AVSLUTNING

Låt barnen resa sig, stå i en ring och be tillsammans:

Tack Jesus, för att du ger oss hoppet att få komma till paradiset.

Vill någon av barnen formulera egna böner?

Vi börjar med tack-böner, vad vill vi tacka för?

Vad eller vem vill vi be för?

Upprepa gärna barnens ord och lägg till: Herre, hör vår bön.

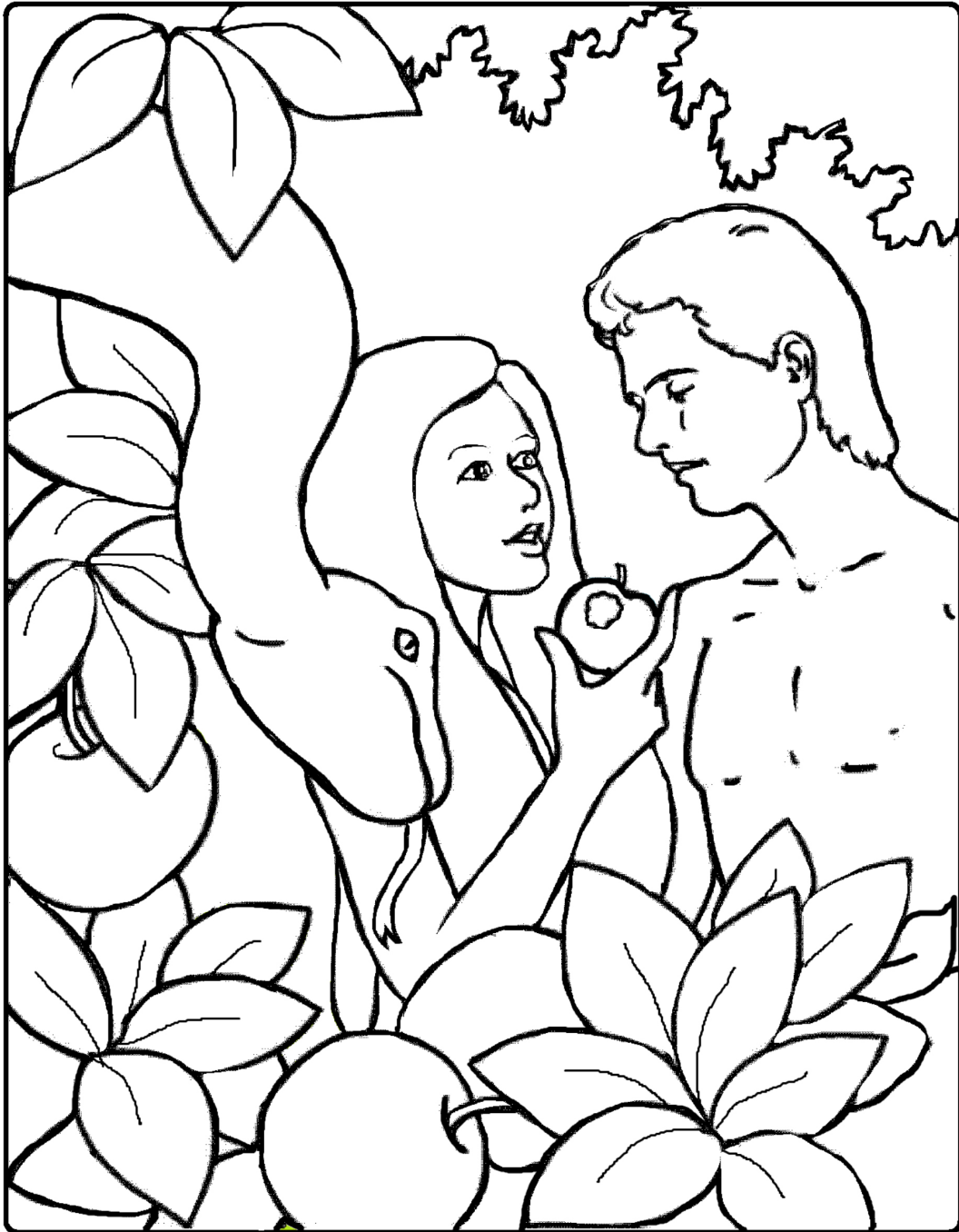
Sjung *Fader vår* tillsammans, gärna med rörelser. [Här ser du hur det kan gå till.](#)

Avsluta med att tacka alla för att de har kommit och välkomna dem tillbaka till nästa gång! För den grupp som haft samlingen parallellt med ordets liturgi uppmanas nu barnen att tyst och stilla gå tillbaka till mässan. Hör med kyrkoherden, många anser att det passar bäst i samband med att kollekten samlas in.

ADAM, EVA OCH ORMEN

ADAM, EVA OCH ORMEN

ADAM, EVA OCH ORMEN

